

X. E. P. A.

асоцијација за здравствена едукација и истражување

Генерални аспекти на Семејното насиљство

Дефиниција на Семејно насиљство

Под семејно насиљство се подразбира малтретирање, грубо навредување, загрозување на сигурноста, телесно повредување, полово или друго психичко или физичко насиљство со кое се предизвикува чувство на несигурност, загрозување или страв, спрема брачен другар, родителите или децата или други лица што живеат во брачна или вонбрачна заедница или заедничко домаќинство, како и спрема поранешен брачен другар или лица кои имаат заедничко дете или се наоѓаат во блиски лични односи (чл. 122, т. 21 од КЗ на РМ)

Форми на Семејно насиљство

Психолошкото насиљство е манифестирано низ неколку конкретни однесувања и тоа: контрола, изолација, љубомора и предизвикување емоционални страдања на жената, заплашување, заканување дека ќе ја повреди неа или близки луѓе, спречување да работи надвор од домот, омаловажување или понижување пред другите, барање дозвола за здравствена заштита, инсистирање да знае каде е и со кого цело време и сл.

Економското насиљство како една од формите на психолошко насиљство најчесто се манифестира преку скратување и (или) одземање на финансиските средства, неплаќање алиментација како и преку сите други облици на одземање на средствата за живот.

Физичкото насиљство се манифестира преку употреба на физичка сила или, пак, закана дека таа ќе биде употребена врз жената од страна на нејзиниот брачен (сегашен или поранешен) сопруг или вонбрачен партнер или од друг полнолетен член од нејзиното домаќинство. Сите типови на физичкото насиљство што вклучуваат туркање, удирање шлаканици, кубење коса, удирање, клоцање или напад со фрлање предмети, нанесување повреди со најразлични видови оружје, нанесување изгореници итн. можат да резултираат со мали или сериозни повреди. Физичкото насиљство може да оди и до обид за убиство или до убиство.

Сексуалното насиљство се манифестира низ неколку конкретни однесувања: силување, несакан сексуален однос, понижувачки сексуален однос, присила на гледање порнографски филмови и подведување.

Законска регулатива за заштита од семејно насиљство

Во Р. Македонија семејното насиљство за прв пат е регулирано во 2004 год. како во граѓанското, така и во казненото законодавство. Во граѓанското законодавство постојат:

- Закон за изменување и дополнување на Законот за семејство
- Кривичен законик на РМ

Мерки и методи на заштита од Семејно насилиство во Р. Македонија

Физичкото насилиство се санкционира со кривични дела против животот и телото и тоа: убиство, убиство на миг, телесна повреда и тешка телесна повреда;

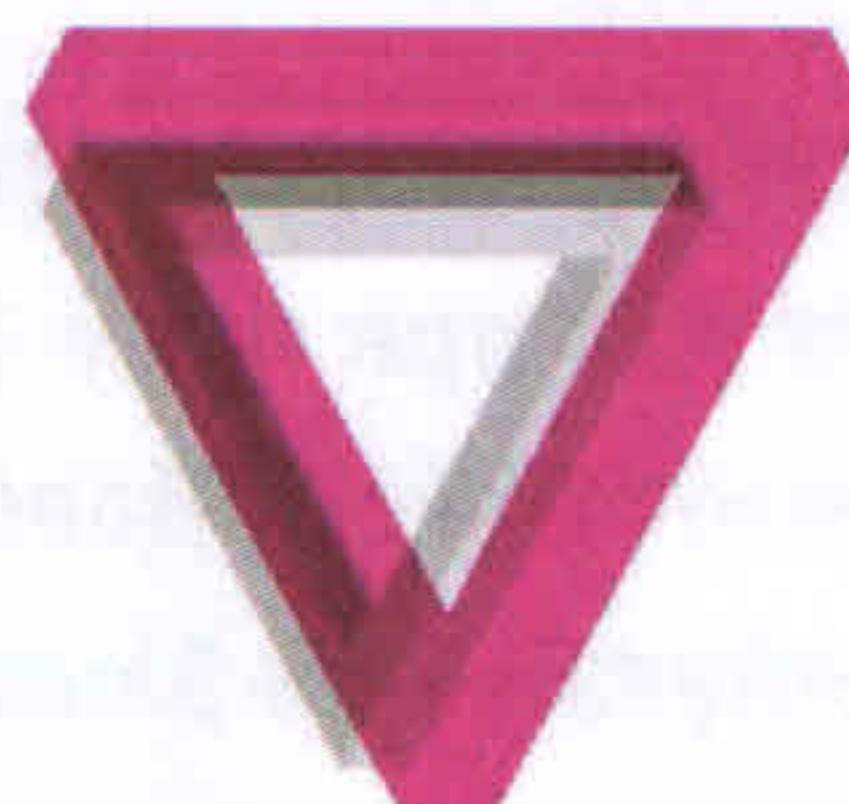
Психолошкото насилиство се санкционира со кривични дела против слободите и правата на човекот и тоа: присилба, противправно лишување од слобода и загрозување на сигурноста и

Сексуалното насилиство се санкционира со кривични дела против половата слобода и половиот морал и тоа: силување, обљуба врз немоќно лице, полов напад врз дете и посредување во вршење на проституција.

Привремени мерки за заштита

Привремени мерки за заштита што може да се изречат од страна на судот, по барање на Центрите за социјална работа или по барање на жртвата:

1. Забрана за заканување со семејно насилиство;
2. Забрана за малтретирање, вознемирање, телефонирање, контакт или комуницирање на друг начин;
3. Забрана за приближување до живеалиштето, училиштето, работното место или определено место што редовно го посетува друг член од семејството;
4. Отстранување од домот без оглед на сопственоста до донесување конечна одлука од судот;
5. Забрана за поседување огнено оружје или негово одземање;
6. Задолжување за враќање на предметите потребни за задоволување на секојдневните потреби на семејството;
7. Задолжително издржување на семејството;
8. Посетување соодветно советуалиште;
9. Задолжително лекување на зависност од алкохол или од други психотропни супстанци или на некое заболување;
10. Надоместување на медицински и други трошоци настанати од семејното насилиство;
11. Изрекување на која било друга мерка што судот ќе ја смета за неопходна за да се обезбеди сигурност и добросостојба на другите членови на семејството, како на пример:
 - враќање на други предмети што не се лични;
 - забрана за отуѓување на предмети и имот и
 - блокирање сметка, штедни книшки и др.
 - Оневозможување пристап во деловни простории и итн.

ПРВ СЕМЕЕН ЦЕНТАР
во Град Скопје

адреса: Косшурски Хероу
бр. 51
1000 Скопје

штел: 02/ 3215 905
емаил: infopsc@hera.org.mk